

MILLIPEDES (DIPLOPODA) AND CENTIPEDES (CHILOPODA) OF THE FERTŐ–HANSÁG NATIONAL PARK

By

Z. KORSÓS and L. DÁNYI

Sixteen species of millipedes and 14 species of centipedes are reported as a result of the regular collectings organized by the Hungarian Natural History Museum in the different areas of the Fertő–Hanság National Park.

INTRODUCTION

Myriapod collectings in the area of the Fertő–Hanság National Park was made by singling, litter sifting and pitfall trapping. Altogether 16 species of millipedes belonging to five orders of Diplopoda, and 14 species of centipedes belonging to three orders of Chilopoda were found. Identifications were made by using the works of Andersson (1979), Blower (1985), Eason (1964), Kaczmarek (1979), Koren (1992), Loksa (1955), Matic (1966) and Schubart (1934). The collected material is deposited in the Myriapoda Collection of the Department of Zoology, Hungarian Natural History Museum, Budapest. No species of particular interest was found.

LIST OF SPECIES

DIPLOPODA GLOMERIDA

Glomeris hexasticha Brandt, 1833 – Csáfordjánosfa: Csáfordi-erdő, 31.V.1999, E. Horváth. – As a single representative of the order Glomerida, this species was found only once in an oak forest, although it is widespread and common in Hungary.

POLYZONIIDA

Polyzonum germanicum Brandt, 1837 – Sopron: Pinty-tető, oak-hornbeam forest, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi. – The sucking millipede is more typical in closed hilly forests, that is why it was only found in the Sopron area of the National Park.

CHORDEUMATIDA

Craspedosoma rawlini Leach, 1815 – Csorna: Esterházy-madárvárta, 17.IV.1996, E. Horváth; Lébény: Kocsmáros-rét 12.X.1995, Z. Korsós; Lébény: Figurák, Tízrendes, 27.IX.95, A. Podlussány; Lébény: oak forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Tárnokréti: Pintér-Hany, alder forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Újrónafő: Bordacs-Császárréti-csatorna, 11.X.1995, A. Podlussány, Gulaházi-híd, 19.VI.1997, E. Horváth. – This species is widespread in Hungary, and was previously split to many different subspecies and varieties. Now it is considered to be a polymorphic, highly variable species.

JULIDA

Proterolulus fuscus (Am Stein, 1857) – Fertőrákos: Göbölce-bérc, 26.IX.1996, Gy. Sziráki; Lébénymiklós: Bormászi-erdő, 3.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Kimle: Dombosházi-égeres, oak forest, 7.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: Tölösi-erdő, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Bezi, willow stipe at a plough-land, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi.

Nopotulus kochii (Gervais, 1847) – Bezi, willow stipe at a plough-land, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Csorna: Esterházy-madárvárta, 17.IV.1996, E. Horváth; Fertőújlak: Ürgedomb, pasture, 10.X.1995, A. Podlussány.

Nemasoma varlicorne C. L. Koch, 1847 – Lébénymiklós: Bormászi-erdő, 3.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: Tölösi-erdő, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári. – The three species above are all bark-dwelling millipedes, they can usually be collected only by singling on dead wood logs.

Cylindroiulus boleti (C. L. Koch, 1847) – Barbaes, poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Csáfordjánosfa: Csáfordi-erdő, 31.V.1999, E. Horváth; Fertőrákos: Göbölce-bérc, 31.V.1999, E. Horváth; Újrónafő: Bombázó, 18.IV.1996, E. Horváth; Kimle: Dombosházi-égeres, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: birch forest, 31.VIII.1994, Z. Korsós; Lébény: oak forest, 12.X.1995, Z. Korsós; Lébény: Lébényi-tölgyes, 3.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébénymiklós: Bormászi-erdő, 3.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Györsövényház, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: oak forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Lébény: Bormászpuszta, canal of Lébénymiklós, softwood grove, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőboz, mixed oak-walnut forest, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Káposzta-hegy, oak forest, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Kecske-hegy, oak forest, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Balf, park, oak wood, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Felső-Savanyú-kút, oak forest, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi. – Probably the commonest julid species of Hungary, it occurs in high numbers in decaying wood.

Brachyliulus bagnalli (Curtis, 1845) – Bezi, willow stipe at a plough-land, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Csorna: Lócsi-csatorna, 17.VI.1997, E. Horváth; Fertőújlak: Úrge-domb, pasture, 10.X.1995, A. Podlussány; Hidegség: softwood grove, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Lébény: Tölösi-erdő, 5.VII.1977, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: Nyfres, on the road, 18.IV.1996, E. Horváth; Lébény: birch forest, 30.III.2000, A. Podlussány; Újrónafő: Öreg-erdő, 11.X.1995, E. Horváth. – A species with anthropogenic habit, it can be found in dry, disturbed, grassland habitats as well.

Megaphyllum unilineatum (C. L. Koch, 1838) – Fertőújlak: Úrge-domb, pasture, 10.X.1995, A. Podlussány; Lébény: Kocsmáros-rét, 12.X.1999, A. Podlussány; Lébény: birch forest, 21.IV.1998, A. Podlussány. – Ubiquitous East European species, common in every kind of habitats, including dry grasslands and those under human disturbance.

Megaphyllum projectum (Verhoeff, 1894) – Sopron: Pinty-tető, oak-hornbeam forest, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi. – A forest species, characteristic for the Hungarian medium high mountain chains, but not for the National Park.

Xestolulus laeticollis (Porat, 1889) – Lébény: Figurák, Tízrendes, 29.IX.1995, A. Podlussány; Lébénymiklós, birch forest, 7.VII.1996, O. Fegyveres. – Our picture on the distribution of this species is becoming more and more clarified; originally it was only known from the Bátorliget Nature Reserves (Verhoeff 1927, Loksa 1953, Korsós 1991), but later was found in Transdanubia (Loksa 1965), along the Dráva River (Korsós 1997), and in the surrounding of Budapest (Korsós *et al.* 2002). It seems now that it occurs in many plain, humid places of Hungary.

Ommatolulus sabulosus (Linnaeus, 1758) – Lébény: Tölösi-rétek, birch forest, 27.IX.1995, A. Podlussány; Lébény: Tölösi-erdő, 4.VII.1997, A. Podlussány; Lébény: birch forest, 18.IV.1996, E. Horváth; 2.IV.1998, K. Janisch K; Lébény: birch forest, 31.VIII.1994, Z. Korsós; 13.VII.1999, E. Horváth; Lébény: Kocsmáros-rét, 12.X.1995, A. Podlussány; Lébénymiklós, birch forest, 7.IX.1996, O. Fegyveres; Sopron: Dudlesz-erdő, 31.V.1999, E. Horváth; Lébény: Figurák, Tízrendes, alder forest, 27.IX.1995, A. Podlussány; Fertőrákos: Göbölce-hérec, 31.V.1999, E. Horváth; Lébénymiklós, birch forest, 7.VII.1996, O. Fegyveres; Lébény: birch forest, 21.IV.1998, A. Podlussány; Sopron: Pinty-tető, oak-hornbeam forest, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Kecske-hegy, oak forest, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi. – In Hungary it mostly inhabits dry or sandy areas, sometimes occurs in masses.

Ophyiulus pilosus (Newport, 1842) – Lébény: birch forest 18.IV.1996, E. Horváth; Lébény: birch forest, 21.IV.1998, A. Podlussány; Csorna: Csíkos éger 17.IV.1996, E. Horváth; Lébény: Tölösi-rétek, 11.X.1995, Z. Korsós; Lébény: oak forest, 12.X.1995, Z. Korsós; Csáfordjánosfa: Csáfordi-erdő, 31.V.1999, E. Horváth; Lébény: oak forest, 21.IV.1998, A. Podlussány; Lébény: Bormászpuszta, canal of Lébénymiklós, softwood grove, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőboz, mixed oak-walnut forest, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Kecske-hegy, oak forest, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Balf, park, oak wood, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Tárnokréti: Pintér-Hany, alder forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi. – It has an anthropogenic character in West Europe, however, in Hungary it is more typical in undisturbed, humid forests (e.g. with alder wood).

POLYDESMIDA

Brachydesmus superus Latzel, 1884 – Győrsövényház: poplar woodlog, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Újrónafő: Gulaházi-híd, 19.VI.1997, E. Horváth; Osi: Tölösi-erdő, 16.IV.1996, E. Horváth; Fertőújlak: Úrge-domb, pasture, 10.X.1995, Z. Korsós; Lébény, pasture, 2.IV.1998, K.

Janisch; Kimle: Dombosházi-égeres, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Csáfordjánosfa: Csáfordi-erdő, 31.V.1999, E. Horváth; Barbacs: poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébénymiklós: Tölösi-rétek, 26.IV.1989, F. Mészáros; Lébény: birch forest, 21.IV.1998, A. Podlussány; Lébény: oak forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Tárnokréti, willow forest at the dam, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Lébény: Figurák, Tízrendes, 27.IX.1995, A. Podlussány; Lébény: birch forest, 18.IV.1996, E. Horváth. – From the species pair *Brachydesmus superus* – *B. dadayi* of the Carpathian Basin, it seems that the latter species does not occur west of River Danube; *B. superus*, on the other hand, is common all over the country. No other *Brachydesmus* species were found in this north-eastern part of the country.

Polydesmus denticulatus C. L. Koch, 1847 – Györsövényház, poplar forest, XN-78, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Barbacs, poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Kimle: Dombosházi-égeres, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Barbacs, poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Tárnokréti: Pintér-Hany, alder forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Lébény: Figurák, Tízrendes, 27.IX.1995, A. Podlussány; Lébénymiklós: Bormászi-erdő, 3.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári.

Polydesmus complanatus (Linnaeus, 1761) – Lébény: Kocsmáros-rét, Úrhanya-csatorna, 10.X.1995, E. Horváth; Lébénymiklós: Lébényi-tölgyes, 3.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Csáfordjánosfa: Csáfordi-erdő, 31.V.1999, E. Horváth; Kimle: Dombosházi-égeres, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: birch forest, 21.VIII.1994, Z. Korsós; 30.III.2000, A. Podlussány; Újrónafő: Bordacs-Császárreti-csatorna, 11.X.1994, A. Podlussány, Gulaházi-híd, 19.VI.1997, E. Horváth; Sopron: Balf, park, oak wood, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Tárnokréti: Pintér-Hany, alder forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi. – Both *Polydesmus* species were common in the National Park near decaying woods in humid, forested areas.

CHILOPODA LITHOBIOMORPHA

Lithobius agilis C. L. Koch, 1847 – Csáfordjánosfa: Csáfordi-erdő, 31.V.1999, E. Horváth; Fertőboz: Fertő-rét, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Kecske-hegy, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Kapuvár: Osló-erdő, 17.X.1998, Z. Korsós; Kimle: Dombosházi-égeres, 4.VII.1997, Z. Korsós; Lébény: oak forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Lébény: oak forest, 12.X.1995, A. Podlussány; Lébény: Figurák, Tízrendes, alder forest, 27.IX.1995, A. Podlussány; Lébény: birch forest, 30.III.2000, A. Podlussány; Újrónafő: Bordacs-Császárreti-csatorna, 11.X.1995, A. Podlussány; Mosonszolnok, 11.X.1995, A. Podlussány; Sopron: Dudlecz-erdő, 31.V.1999, E. Horváth; Fehértó: Tó-Hany, 2.VIII.1995, S. Mahunka. – A typical forest species, its occurrence is usually connected with high dominance values as well.

Lithobius austriacus Verhoeff, 1937 – Fertőrákos: Kecske-hegy, 2.III.2002, G. Szövényi G, K. Schöll and L. Dányi. – Only a single specimen was found in an oak (*Quercus cerris*) forest.

Lithobius crassipes L. Koch, 1862 – Bezi, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Csorna: Csíkos éger, 28.III.1999, O. Merkl; Lébény: Tölösi-rétek, birch forest, 11.X.1995, A. Podlussány; Lébény: Tölösi-erdő, poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós; Lébény: birch forest, 30.III.2000, A. Podlussány; Mosonszolnok, 11.X.1995, A. Podlussány; Kapuvár: Király-tó, 28.III.1999, O. Merkl; Sopron: Balf, Balfi-parkerdő, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Pinty-tető, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Tárnokréti, dam, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Újrónafő: Öreg-erdő, 11.X.1995, E. Horváth. – A generalist species occurring usually on well-irrigated areas, but it was not found in high abundance.

Lithobius curtipes C. L. Koch, 1847 – Fertőboz: Fertő-rét, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőújlak, 10.X.1995, A. Podlussány; Kapuvár, Öntésmajor, 5.X.1998, 29.III.1999, O. Merki; Lébény, pasture, 12.X.1995, A. Podlussány; Lébény: birch forest, 30.III.2000, A. Podlussány; Csorna: Esterházy-madárvárta, 17.IV.1996, E. Horváth; Tárnokréti: Pintér-Hany, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi. – It occurred in small numbers in every locality (Fig. 1).

Lithobius dentatus C. L. Koch, 1844 – Fertőrákos: Kecske-hegy, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Balf, Balfi-parkerdő, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Pinty-tető, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi. – This species was only found in the oak and oak-beam forests of Szárhaloin, but without high dominance value.

Lithobius erythrocephalus C. L. Koch, 1847 – Fertőboz: Balfi-dombság, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőboz: Fertő-rét, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Felső-Savanyú-kút, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Kecske-hegy, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőújlak, 10.X.1995, A. Podlussány; Lébény: oak forest, 12.X.1995, A. Podlussány; Lébény: oak forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Osló: Tölösi-erdő, 16.IV.1996, E. Horváth; Sopron: Balf, Savanyú-kút, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Pinty-tető, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Tárnokréti, dam, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Tárnokréti: Pintér-Hany, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi. – It was usually found only in small numbers except for the two localities at Tárnokréti, where it was subdominant on the dam. It was also dominant in high numbers in the alder forest of Pintér-Hany, as well as in the oak forest at Fertőboz, Balfi-dombság.

Lithobius forficatus (Linnaeus, 1758) – Fertőboz: Balfi-dombság, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőboz, Fertő-rét, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Csá-

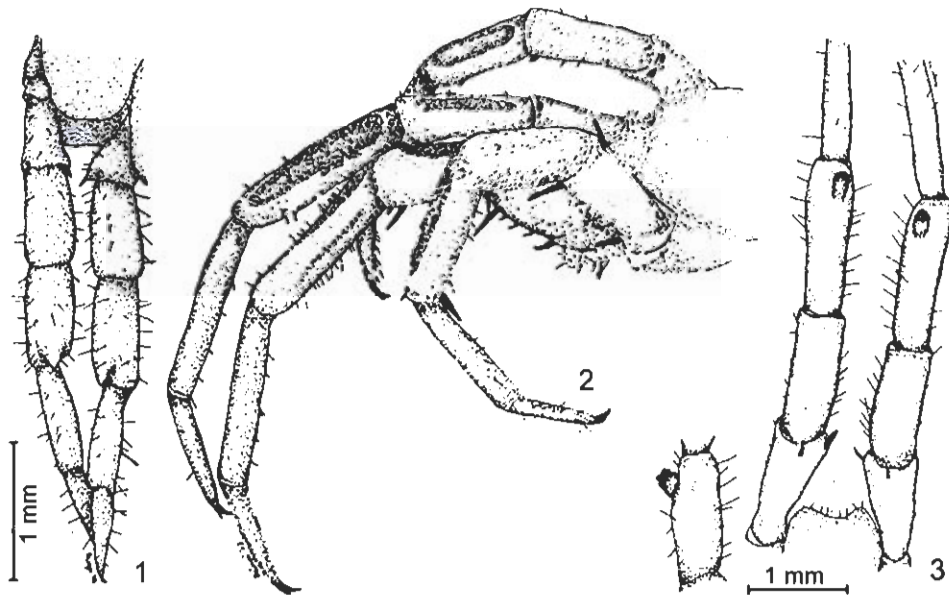

Fig. 1. *Lithobius curtipes* (C. L. Koch, 1847); 2 = *L. macilentus* L. Koch, 1862; 3 = *L. nodulipes* Latzel, 1880; last legpairs with specific characters

fordjánosfa: Csáfordi-erdő, 31.V.1999, E. Horváth; Barbaacs: poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Bezi, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Csoma: Csíkos éger, 28.III.1999, O. Merkl; Fertőrákos: Alsó-Fertő-rét, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Felső-Savanyú-kút, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Kecske-hegy, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőújlak, 10.X.1995, A. Podlussány; Györsövényház: poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Hidegség, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Kapuvár: Öntésmajor, 5.X.1998, Z. Korsós; Kapuvár: Öntésmajor, 29.III.1999, O. Merkl; Kimle: Dombosházi-égeres, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: Bormász-pusztá, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Lébény, pasture, 12.X.1995, A. Podlussány; Lébény: oak forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Lébény: oak forest, 12.X.1995, A. Podlussány; Lébény: Lébényi-tölgyes, 3.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: Tölösi-erdő, poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós; Lébény: Tölösi-erdő, 29.III.1999, O. Merkl; Lébény: birch forest, 30.III.2000, A. Podlussány; Mosonszolnok, 11.X.1995, A. Podlussány; Osló: Tölösi-erdő, 16.IV.1996, E. Horváth; Kapuvár: Király-tó, 29.III.1999, O. Merkl; Sopron: Balf, Balfi-parkerdő, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Balf, Savanyú-kút, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Káposzta-hegy, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Pinty-tető, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Tárnokréti, dam, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Tárnokréti: Pintér-Hany, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Újrónafő: Bordacs-Császárréti-csatorna, 11.X.1995, A. Podlussány, Dombosházi-erdő, 29.III.1999, O. Merkl. – Out of all the collectings in 21 cases it turned out to be dominant, hence it can be considered as the commonest lithobiomorph species in the Hanság area, also according to its specimen number in every habitat.

Lithobius macilentus L. Koch, 1862 – Lébény: oak forest, 12.X.1995, A. Podlussány; Sopron: Balf, Balfi-parkerdő, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Dudlesz-erdő, 31.V.1999, E. Horváth. – It is a West-European species, confining to deciduous forests according to the literature. In the Hanság it was only found in three separated oak forests (Fig. 2), but further collectings may prove its distribution to be more connected.

Lithobius mutabilis L. Koch, 1862 – Barbaacs: poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Bezi, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Csáfordjánosfa: Csáfordi-erdő, 31.V.1999, E. Horváth; Fertőboz: Fertő-rét, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Felső-Savanyú-kút, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Göbölce-bérc, 31.V.1999, E. Horváth; Fertőújlak, 10.X.1995, A. Podlussány; Györsövényház: poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Kapuvár: Öntésmajor, 5.X.1998, 29.III.1999, Z. Korsós; Kimle, Dombosházi-égeres, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: pasture, 12.X.1995, A. Podlussány; Lébény: oak forest, 12.X.1995, A. Podlussány; Lébény: Tölösi-rétek, birch forest, 11.X.1995, Z. Korsós; Lébény: Lébényi-tölgyes, 3.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: Tölösi-erdő, poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: birch forest, 30.III.2000, A. Podlussány; Lébény: oak forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Csoma: Esterházy-madárvárta, 17.IV.1996, E. Horváth; Lébény: road to the birch forest, 18.IV.1996, E. Horváth; Kapuvár: Király-tó, 28.III.1999, O. Merkl; Tárnokréti, dam, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Tárnokréti: Pintér-Hany, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Újrónafő: Bordacs-Császárréti-csatorna, 11.X.1995, A. Podlussány, Dombosházi-erdő, 29.III.1999, O. Merkl. – The species was found in a variety of different habitats, sometimes in masses in forested areas (e.g. Lébény: oak forest).

Lithobius muticus C. L. Koch, 1847 – Csáfordjánosfa: Csáfordi-erdő, 31.V.1999, 29.III.2000, E. Horváth; Fertőrákos: Felső-Savanyú-kút, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Fertőrákos: Kecske-hegy, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Kimle, Dombosházi-égeres, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: Figurák, Tízrendes, alder forest, 27.IX.1995, A. Podlussány; Lébény: Tölösi-erdő, poplar forest, 4.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Mosonszolnok,

11.X.1995, A. Podlussány; Osli: Tölösi-erdő, 16.IV.1996, E. Horváth; Újrónafő: Bordacs-Császár-réti-csatorna, 11.X.1995, A. Podlussány; Sopron: Káposzta-hegy, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Pinty-tető, 30.III.1999, O. Merkl; 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Dudlesz-erdő, 31.V.1999, E. Horváth. – This species had the second largest specimen number in the Hanság; no confine to specific biotopes could be observed, however. It had an important role as regards its dominance among the lithobiid species.

Lithobius nodulipes Latzel, 1880 – Fertőboz: Fertő-rét, 4.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Sopron: Pinty-tető, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi. – A single specimen was found (Fig. 3) in the oak forest of Szárhalmi-erdő (Pinty-tető), and three more from the edge of the reed vegetation and softwood of Fertő-rét.

SCOLOPENDROMORPHA

Cryptops anomalans Newport, 1844 – Kapuvár: Osli-erdő, 17.X.1998, Z. Korsós; Kapuvár: Öntésmajor, 5.X.1998, 29.III.1999, Z. Korsós; Lébény: Lébényi-tölgyes, 3.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Lébény: oak forest, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Osli: Tölösi-erdő, 16.IV.1996, E. Horváth; Sopron: Pinty-tető, 31.III.1999.03.31. O. Merkl. – It occurred together with *C. parisi*, however, only in forested areas.

Cryptops parisi Brölemann, 1920 – Fertőrákos: Felső-Savanyú-kút, 2.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Kapuvár: Osli-erdő, 7.X.1998, Z. Korsós; Kapuvár: Öntésmajor, 5.X.1998, 29.III.1999, Z. Korsós; Lébény: Bormász-pusztá, 3.III.2002, G. Szövényi, K. Schöll and L. Dányi; Lébény: oak forest, 12.X.1995, A. Podlussány; Lébény: Lébényi-tölgyes, 3.VII.1997, Z. Korsós and B. Újvári; Csorna: Esterházy-madárvárta, 17.IV.1996, E. Horváth; Osli: Tölösi-erdő, 16.IV.1996, E. Horváth; Sopron: Pinty-tető, 30.III.1999, O. Merkl; Sopron: Dudlesz-erdő, 31.V.1999, E. Horváth. – Despite its few occurrences, with regards its abundance, this species can be considered as an important member of the Chilopoda fauna of the Hanság. In some places (e.g. Lébény: oak forest) it occurred in masses.

GEOPHILOMORPHA

Pachymerium ferrugineum C. L. Koch, 1835 – Lébény: Figurák, 2.VIII.1995, S. Mahunka.

*

Acknowledgements – We are especially indebted to the following persons in helping during the collectings: E. Horváth, K. Janisch, O. Merkl, A. Podlussány, K. Schöll, G. Szövényi and B. Újvári. The research was supported by OTKA No. 26172.

REFERENCES

- Andersson, G. (1979): Taxonomical studies on the post-embryonic development in *Lithobius*, with a brief comparison with *Lamyctes* (Chilopoda: Lithobiomorpha). – Dissertation, University of Göteborg, 49 pp.

- Blower, J. G. (1985): *Millipedes*. – *Synopses of the British Fauna, N. S., No. 35*, E. J. Brill, London, 242 pp.
- Eason, E. H. (1964): *Centipedes of the British Isles*. – F. Warne and Comp., London–New York, 294 pp.
- Kaczmarek, J. (1979): *Centipedes (Chilopoda) of Poland*. – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznan, Ser. zool., No. 9, 100 pp.
- Koren, A. (1992): Die Chilopoden-fauna von Kärnten und Osttirol. Teil 2. Lithobiomorpha. – *Carinthia* II., Klagenfurt, 139 pp.
- Korsós, Z. (1991): The centipede and millipede fauna of the Bátorliget Nature Reserves (Chilopoda and Diplopoda). – In: Mahunka, S. (ed.): *The Bátorliget Nature Reserves – after forty years*. Hungarian Natural History Museum, Budapest, Vol. 1, pp. 259–266.
- Korsós, Z. (1997): The millipede fauna of the Dráva region, southern Hungary (Diplopoda). – *Entomologica Scandinavica* Suppl., 51: 219–224.
- Korsós, Z., Hornung, E., Szlávecz, K. & Kotschán, J. (2002): Isopoda and Diplopoda of urban habitats: New data to the fauna of Budapest. – *Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici* 94: 193–208.
- Loksa, I. (1953): Bátorliget ikerszelvényes-faunája, Diplopoda. [Millipede fauna of Bátorliget.] – In: Székessy, V. (ed.): *Bátorliget élővilága*. [The fauna and flora of Bátorliget.] Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 178–181. [in Hungarian]
- Loksa, I. (1955): Über die Lithobiiden des Faunagebietes des Karpatenbeckens. – *Acta zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 1: 331–349.
- Loksa, I. (1965): Zwei interessante Diplopoden-Funde aus Transdanubien (Ungarn). – *Opuscula zoologica Instituti Zoosystematici et Oecologici Universitatis Budapestinensis* 5: 217–221.
- Matic, Z. (1966): *Chilopoda, Anamorpha*. – *Fauna Republicii Socialiste România*. Vol. VI., Fasc. 1, Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 272 pp.
- Schubart, O. (1934): Tausendfüßler oder Myriapoda I: Diplopoda. – In: Dahl, F. (ed.): *Die Tierwelt Deutschlands*. No. 28, Jena, 318 pp.
- Verhoeff, K. W. (1927): Adatok a nagy magyar Alföld Diplopoda-faunájának ismeretéhez. 106. Diplopoda-közlemény. [Contribution to the knowledge of the diplopod fauna of the Great Hungarian Plain. 106. Contribution on Diplopoda.] – *Állattani Közlemények* 24: 81–83. [in Hungarian]